

KSeF 2026

PRAKTYCZNY PRZEWODNIK
– WSKAZÓWKI, PRZYKŁADY, SCHEMATY

KSEF 2026

PRAKTYCZNY PRZEWODNIK

– WSKAZÓWKI, PRZYKŁADY, SCHEMATY

Autor:

praca zbiorowa

Redakcja:

Karolina Tomczyk, Agata Eichler

Wydawca:

Alicja Woźniak

Korekta:

Zespół

DTP:

IGAWA

Druk:

Miller Druk sp. z o.o.

Stan prawny: wrzesień 2025

ISBN 978-83-8409-346-7

Copyright © by Wiedza i Praktyka sp. z o.o., Warszawa 2025

Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

ul. Łotewska 9a, 03-918 Warszawa

tel. 22 518 29 29, faks 22 617 60 10

Publikacja „KSeF 2026 praktyczny przewodnik – wskazówki, przykłady, schematy” jest chroniona prawem autorskim. Przedruk opublikowanych w niej materiałów – bez zgody wydawcy – jest zabroniony. Zakaz nie dotyczy cytowania publikacji z powołaniem się na źródło. Niniejsza publikacja została przygotowana z zachowaniem najwyższej staranności i wykorzystaniem wysokich kwalifikacji, wiedzy i doświadczenia autorów oraz konsultantów. Zaproponowane w niej wskazówki, porady i interpretacje dotyczą sytuacji typowych. Ich zastosowanie w konkretnym przypadku może wymagać dodatkowych, pogłębionych konsultacji. Publikowane rozwiązania nie mogą być traktowane jako oficjalne stanowisko organów i urzędów państwowych. W związku z powyższym redakcja nie może ponosić odpowiedzialności prawnej za zastosowanie zawartych w niniejszej publikacji wskazówek, przykładów, informacji itp. do konkretnych przypadków.

Spis treści

Notki o autorach	7
------------------	---

CZĘŚĆ I

KSEF 2026	9
-----------	---

1. Czym jest KSeF i jakie funkcje pełni	11
2. Etapy wdrożenia KSeF	13
3. Jak przygotować się do stosowania KSeF	15
4. Okres przejściowy – KSeF jako rozwiązanie dobrowolne	17
5. Proces wystawienia e-faktury w KSeF	17
6. Data wystawienia a data przesłania faktury do KSeF	24
7. Urzędowe poświadczenie odbioru	27
8. Uprawnienia w KSeF	29
9. ZAW-FA: Zawiadomienie o nadaniu lub odebraniu uprawnień do korzystania z KSeF	35
10. Uwierzytelnianie	39
11. Obowiązek wystawiania e-faktur dla polskich podatników	41
12. E-faktury a sprzedaż zagraniczna	44
13. Faktury konsumenckie	47
14. Samoidentyfikacja nabywcy	50
15. Podatnicy zwolnieni z VAT	51
16. Podmioty prowadzące działalność nierejestrowaną	54
17. Dane dodatkowych podmiotów na fakturze	56
18. Samofakturowanie	57
19. Jednostki wewnętrzne	60
20. Faktury zakupowe w KSeF	63
21. KSeF a podmioty zagraniczne	64
22. Treść e-faktury – dane obligatoryjne, opcjonalne i dodatkowe	66

23. Jak zbudowana jest schema e-faktury – najnowsza wersja FA (3)	68
24. Numer faktury a numer w KSeF	72
25. Załączniki a „Dodatkowy opis” faktury	75
26. Dodatkowe oznaczenia towarów i usług	78
27. Treść e-faktury a czynności niepodlegające opodatkowaniu VAT	81
28. Kurs waluty	83
29. Wystawianie faktur w KSeF a obowiązek podatkowy	85
30. Odliczanie VAT – zmiany wynikające z wdrożenia KSeF	87
31. Niedochowanie wymogu zastosowania e-faktury przez sprzedawcę a odliczenie VAT przez nabywcę	89
32. Zakupy pracownicze	91
33. Rozliczanie faktur korygujących	94
34. Korekty zbiorcze	96
35. Korekta danych sprzedawcy	97
36. Korekta danych nabywcy	99
37. Noty księgowe i noty korygujące	101
38. Tryby awaryjne w KSeF: faktura „offline” i „offline24”	102
39. Kody weryfikujące QR	105
40. Faktury korygujące w przypadku niedostępności systemu	108
41. Przywileje związane z korzystaniem z KSeF	110
42. Kary za nieprzestrzeganie KSEF	111
43. KSeF a dokumentowanie w JPK_VAT	112
44. Założenia unijnego pakietu VAT in Digital Age (transakcje wewnątrzwspólnotowe) a KSeF	113
45. Przechowywanie faktur	114
46. Podawanie numeru KSeF przy płatności, identyfikator zbiorczy płatności	115
47. Faktury uproszczone, faktury do paragonów, faktury „z kasy”	116
48. Faktura pro forma	120

49. E-faktura a mechanizm podzielonej płatności, tzw. MPP	121
50. Korzystanie z KSeF przez grupę VAT	123
51. Wystawianie e-faktur przez komornika i organ egzekucyjny	126
52. Przedstawiciel podatkowy	127
53. Platforma Elektronicznego Fakturowania (PEF)	129
54. KSeF w JST	130
55. Faktura VAT RR	132

CZĘŚĆ II

KSEF W PYTANIACH I ODPOWIEDZIACH 135

1. Czy przed wejściem w życie obowiązkowego KSeF można wystawiać faktury w KSeF	137
2. Czy obowiązek wystawiania faktur ustrukturyzowanych dotyczy wszystkich podatników	137
3. Czy faktury ustrukturyzowane muszą być udostępniane nabywcom w sposób z nimi uzgodniony	139
4. Jaką datę przyjąć dla wystawienia i otrzymania faktur wystawianych w trakcie awarii KSeF	141
5. Jak wystawić faktury korygujące w trakcie awarii KSeF	142
6. Jak wystawić duplikaty faktur w trakcie awarii KSeF	142
7. Jakie kary pieniężne mogą być nakładane za naruszenia obowiązków związanych z KSeF	143
8. Czy faktura dla odbiorcy ze strefy budżetowej powinna posiadać NIP	145
9. Czy po wejściu w życie KSeF podatnicy będą jeszcze wystawiać noty korygujące	145
10. Czy do faktury w KSeF będzie można dołączyć załączniki	146
11. Wystawienie faktury przy użyciu KSeF z opóźnieniem a obowiązek podatkowy w podatku VAT	146

12. Jaki jest termin przesyłania faktur do KSeF	148
13. Czy obowiązkowy KSeF dotyczy osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	149
14. Obowiązkowy KSeF a osoby fizyczne świadczące usługi najmu prywatnego	149
15. Jak wystawić fakturę zaliczkową na 100% należności w KSeF	150
16. Jakie elementy powinna zawierać zbiorcza faktura korygująca w KSeF	151
17. Jaka będzie data otrzymania faktury ustrukturyzowanej	151
18. Magazyn towarów zakupionych od dostawców – co z KSeF	152
19. Czy dowody wewnętrzne wystawiać w KSeF	153
20. Czy można zalogować się do KSeF bez podpisu zaufanego	154
21. Jak skutecznie upoważnić pracownika do wystawiania faktur w KSeF	154
22. Jak wystawiać faktury ciągłe w KSeF	156
23. Jakie działania podjąć w związku ze zbliżającym się obowiązkowym KSeF	157
24. Czy wynajem mieszkań i lokali użytkowych wymaga stosowania KSeF	157
25. Czy w ramach ulgi B+R można odliczyć wydatki związane z wdrożeniem KSeF	158
26. Jakie kroki podjąć, by odpowiednio przygotować się do KSeF	159

Notki o autorach

Krzysztof Komorniczak – doradca podatkowy, partner i współzałożyciel Subteno Tax Komorniczak i Wspólnicy oraz Subteno Group, autor książek i publikacji o tematyce podatkowej, wykładowca uniwersytecki, przez wiele lat aktywny członek samorządu doradców podatkowych.

Joanna Szlęzak-Matusewicz – doradca podatkowy, partner w Subteno Tax Komorniczak i Wspólnicy oraz Subteno Group, Doktor nauk ekonomicznych oraz adiunkt i wykładowca w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Autorka książek i publikacji o tematyce podatkowej,

Piotr Paszek – doradca podatkowy, partner i dyrektor działu podatków pośrednich w Subteno Tax Komorniczak i Wspólnicy. Specjalizuje się w VAT i akcyzie. Autor licznych publikacji prasowych i książkowych o tematyce podatkowej.

Michał Samborski – doradca podatkowy, zastępca dyrektora działu podatków pośrednich w Subteno Tax Komorniczak i Wspólnicy. Specjalizuje się w VAT. Autor licznych publikacji prasowych i książkowych o tematyce podatkowej.

Karolina Mnich – aplikant radcowski w Subteno Tax Komorniczak i Wspólnicy sp.k., gdzie od kilku lat zdobywa doświadczenie zawodowe w zakresie podatków pośrednich. W swojej pracy łączy wiedzę prawniczą z podejściem analitycznym.

Zuzanna Kasperkowicz – konsultant podatkowy w dziale podatków pośrednich w Subteno Tax Komorniczak i Wspólnicy Sp. k. Ukończyła z wyróżnieniem studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Klaudia Stelmaszyńska – konsultant podatkowy w dziale cen transferowych w Subteno Tax Komorniczak i Wspólnicy Sp. k. Absolwentka Prawa na Uniwersytecie Wrocławskim.

27 sierpnia 2025 r. prezydent RP Karol Nawrocki podpisał **ustawę z 5 sierpnia 2025 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw**, tym samym omawiane przepisy w zakresie KSEF zaczną obowiązywać od 1 lutego 2026 r. Ustawa wprowadza Krajowy System e-Faktur, jako jednolitą platformę do wystawiania i otrzymywania faktur. Jej celem jest pełna cyfryzacja obiegu faktur w Polsce, co ma usprawnić rozliczenia podatkowe i zwiększyć bezpieczeństwo transakcji.

CZĘŚĆ I

KSEF 2026

1. Czym jest KSeF i jakie funkcje pełni

Krajowy System e-Faktur jest systemem teleinformatycznym prowadzonym przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, który jest administratorem danych w nim zawartych. System służy przede wszystkim do wystawiania, dostępu, otrzymywania i przechowywania faktur ustrukturyzowanych.

„Faktura ustrukturyzowana” to nazwa przewidziana w prawie, w praktyce – stosowana zamiennie z określeniem „e-faktura”. Fakturę ustrukturyzowaną definiuje się jako fakturę wystawioną przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur wraz z przydzielonym numerem identyfikującym tę fakturę w tym systemie. Podstawową cechą e-faktury jest więc jej wystawianie i przysyłanie w KSeF. Oprócz tego charakterystyczna jest jej określona forma – stąd też nazwa „ustrukturyzowana”. E-fakturę (fakturę ustrukturyzowaną) można przeciwstawić fakturom w formach tradycyjnych, do których zaliczamy papierową, ale także każdą inną formę elektroniczną. E-faktura ma ściśle ustalony format – jest sporządzana jako plik XML. E-faktura to w rzeczywistości linie kodu w określonym schemacie, pozwalającym na uporządkowanie danych w odpowiednich pozycjach.

Fragment przykładowej e-faktury wygląda następująco:

```
<?xml version='1.0' encoding='UTF-8'>
▼<Podmiot2>
  ▼<DaneIdentyfikacyjne>
    <NIP>111111111</NIP>
    <Nazwa>F.H.U. Jan Kowalski</Nazwa>
  </DaneIdentyfikacyjne>
  ▼<Adres>
    <KodKraju>PL</KodKraju>
    <AdresL1>ul. Polna 1</AdresL1>
    <AdresL2>00-001 Warszawa</AdresL2>
  </Adres>
  ▼<DaneKontaktowe>
    <Email>jan@kowalski.pl</Email>
    <Telefon>555777999</Telefon>
  </DaneKontaktowe>
</Podmiot2>
```

Jedna z przykładowych e-faktur opublikowanych przez Ministerstwo Finansów: <https://ksef.podatki.gov.pl/media/afqfu0g4/przykladowe-pliki-dla-struktury-logicznej-e-faktury-fa-2.zip>

Ze wskazanego fragmentu możemy odczytać dane „Podmiotu2” – czyli nabywcy: jego NIP, nazwę dane kontaktowe.

Wzór e-faktury – jej schemat – został opublikowany w formacie pliku .XSD. Każda e-faktura (plik XML) musi być zgodna ze schematem. Do tej pory obowiązywał schemat FA(2), a zastąpić ma go schemat FA (3).

Fragment schematu FA(2) odpowiadający częściowo przedstawionemu wyżej fragmentowi e-faktury wygląda następująco:

```
<xsd:complexType name="TPodmiot2">
  <xsd:annotation>
    <xsd:documentation>Zestaw danych identyfikacyjnych oraz danych adresowych nabywcy</xsd:documentation>
  </xsd:annotation>
  <xsd:sequence>
    <xsd:choice>
      <xsd:annotation>
        <xsd:documentation>Numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest identyfikowany dla podatku lu
        usługi, z zastrzeżeniem art. 106e ust. 1 pkt 24 lit. b ustawy. Pole opcjonalne dla przypadku określonego w art. 106e ust. 5 pkt 2 ustawy. W przy
        w kolejności podatnika, o którym mowa w art. 135 ust. 1 pkt 4 lit. b i c oraz ust. 2 ustawy, numer, o którym mowa w art. 136 ust. 1 pkt 4 ustawy
      </xsd:annotation>
      <xsd:element name="NIP" type="etd:TINrNIP">
        <xsd:annotation>
          <xsd:documentation>Identyfikator podatkowy NIP</xsd:documentation>
        </xsd:annotation>
      </xsd:element>
    </xsd:choice>
    <xsd:sequence>
      <xsd:element name="KodUE" type="tns:TKodyKrajowUE">
        <xsd:annotation>
```

Oczywiście, istnieje możliwość wizualizacji e-faktury.

Struktura e-faktury ma umożliwiać automatyzację przepływu danych, co jest jednym z faktycznych funkcji KSeF. Wystawienie e-faktury oznacza, że trafiła ona do Systemu. Można powiedzieć, że e-faktura jest także, co do zasady, automatycznie otrzymywana przez odbiorcę – o ile jest on podmiotem korzystającym z KSeF.

Podatnicy powinni mieć świadomość, że funkcjonowanie KSeF oznacza automatyczny dostęp do faktur przez aparat skarbowy. Tutaj można na marginesie odnotować, że podatnicy będą zwolnieni z obowiązku przesłania na żądanie Jednolitego Pliku Kontrolnego dla Faktur (JPK_FA) w zakresie obejmującym faktury ustrukturyzowane wystawione przez podatnika. Jest to uzasadnione tym, że organ Krajowej Administracji Skarbowej nie może żądać dokumentów i informacji, do których ma dostęp.

Zasadniczo, e-faktura (faktura ustrukturyzowana) nie może funkcjonować poza KSeF. Podatnik może np. sporządzić dokument w formacie XML, w pełni zgodny z ustanowionym schematem i zawierający wszystkie dane wymagane dla faktury. Bez wysłania dokumentu do KSeF i otrzymania numeru identyfikującego w KSeF nie będziemy jednak mieli do czynienia z e-fakturą. Wysłanka faktury ustrukturyzowanej do KSeF musi być powiązana z przydzieleniem przez system numeru identyfikacyjnego tej (numeru faktury w KSeF). Powinno to nastąpić automatycznie. Jeżeli ten numer nie został przydzielony, to znaczy, że do przesłania e-faktury do KSeF nie doszło.

Dalsze funkcje KSeF są także związane, choćby pośrednio, z obsługą e-faktur. Przede wszystkim, chodzi tu o nadawanie, zmianę lub odbieranie uprawnień do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur. System musi kontrolować, czy dany podmiot (podatnik lub osoba przez niego upoważniona) ma uprawnienie do wystawiania e-faktur.

Z założenia KSeF ma obsługiwać proces wystawiania i obsługi zdecydowanej większości faktur w Polsce. Każdy podatnik zasadniczo powinien posiadać dostęp do KSeF w zakresie, w jakim to jego dotyczy (wystawianie i otrzymywane przez niego faktur). Oddzielnym zagadnieniem jest sprawdzanie uprawnień i uwierzytelnianie

w systemie, co sprowadza się, w uproszczeniu, do weryfikacji tożsamości podatnika lub osób uprawnionych do działania w imieniu podatnika.

Korzystanie z KSeF przez konkretnego użytkownika siłą rzeczy odbywa się za pośrednictwem wybranej aplikacji. Główną jej funkcją będzie łączenie się z KSeF i wymiana danych z Systemem. Ministerstwo Finansów przygotowało Aplikację Podatnika KSeF. Korzystanie z niej nie jest jednak w żaden sposób wymagane. Nie zawiera ona żadnych rozwiązań, których nie można byłoby zawrzeć w innych programach do obsługi KSeF. Należy zakładać, że poza szczególnymi przypadkami podatnicy będą korzystać z własnych systemów księgowych, a nie z Aplikacji przygotowanej przez Ministerstwo Finansów.

Michał Samborski

Podstawa prawna:

Art. 106nd ustawy o VAT.

Art. 193a § 2 ustawy – Ordynacja podatkowa.

2. Etapy wdrożenia KSeF

Wprowadzenie Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) to jedna z największych reform w polskim systemie podatkowym ostatnich lat. Jej celem jest pełna cyfryzacja obiegu faktur, zwiększenie transparentności transakcji oraz uproszczenie rozliczeń podatkowych. Proces wdrożenia KSeF został podzielony na kilka etapów, które uwzględniają różne grupy podatników, poziom ich cyfryzacji oraz gotowość technologiczną – od dobrowolnego korzystania z systemu w 2022 roku, przez publikację nowej struktury logicznej FA (3) w 2025 roku, aż po obowiązkowe stosowanie KSeF od 2026 roku. Znajomość harmonogramu wdrożenia systemu jest kluczowa w celu uniknięcia błędów i kar, ale przede wszystkim do zachowania ciągłości prowadzonej działalności gospodarczej.

Harmonogram wdrażania KSeF

1. Etap przygotowawczy (2022–2025)

- 1 stycznia 2022 r. – uruchomienie KSeF w trybie fakultatywnym (podatnicy mogą korzystać z systemu dobrowolnie).
- 17 czerwca 2022 r. – zgoda UE na obowiązkowy KSeF.
- 2023–2024 – testy, konsultacje, rozwój API i struktury FA:
 - pierwotny plan wdrożenia: od 1 lipca 2024 r. (duzi podatnicy) i od 1 stycznia 2025 r. (zwolnieni z VAT).
 - odroczenie obowiązkowego KSeF: przesunięcie terminów wdrożenia po audycie systemu.

- 25 czerwca 2025 r. – publikacja roboczej wersji struktury FA (3).
 - 4 lipca 2025 r. – publikacja docelowej wersji FA (3) i dokumentacji API 2.0.
2. Etap obowiązkowy (2026–2027) – tzw. KSeF 2.0.

Data	Zakres obowiązku
1 lutego 2026 r.	obowiązek dla dużych podatników (sprzedaż > 200 mln zł w 2024 r.)
1 kwietnia 2026 r.	obowiązek dla pozostałych podatników (czynni i zwolnieni z VAT)
1 stycznia 2027 r.	obowiązek dla najmniejszych podatników (faktury do 450 zł, sprzedaż do 10 tys. zł/miesięcznie)

3. Okres przejściowy (do końca 2026 r.)
- Brak kar za błędy w fakturowaniu przez KSeF.
 - Możliwość wystawiania faktur z kas rejestrujących.
 - Brak obowiązku podawania numeru KSeF w płatnościach (w tym MPP).

Karolina Mnich

Podstawa prawna:

Decyzja wykonawcza Rady UE 2022/1003 z 17 czerwca 2022 r. (Dz.Urz. UE L 168/81).

Art. 106nb ustawy o VAT.

Art. 23 ustawy nowelizującej ws. obligatoryjnego KSeF.

Art. 1 pkt 1 lit. a ustawy odraczającej obligatoryjny KSeF.

Art. 2 pkt 5, art. 145o, art. 145p projektu nowelizacji KSeF 2.0.

3. Jak przygotować się do stosowania KSeF

Przygotowanie do stosowania KSeF jest kwestią indywidualną, która musi być dostosowana do specyfiki danego podatnika. Można jednak wskazać obszary, na które powinna zostać zwrócona uwaga osób odpowiedzialnych za sprawy księgowe w przedsiębiorstwie.

Zdobycie wiedzy

Pierwszym krokiem w przygotowaniach do Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) powinno być wstępne zrozumienie zasad jego działania, celów systemu oraz specyfiki e-faktury. Znajomość tych podstawowych kwestii pozwala nie tylko lepiej zrozumieć, z czym wiąże się wdrożenie KSeF, ale również ułatwia podejmowanie decyzji na kolejnych etapach — od wyboru narzędzi, przez dostosowanie procesów, aż po komunikację z zespołem czy kontrahentami.

Oprócz zdobywania informacji z różnych źródeł, warto zwrócić uwagę na Aplikację Podatnika KSeF w wersji testowej. Generalnie stanowi ona odzwierciedlenie aplikacji, jaką Ministerstwo Finansów przygotowało jako opcjonalne narzędzie do obsługi e-fakturowania. W wersji testowej należy używać danych zanonimizowanych, można posłużyć się np. wygenerowanym losowo NIP. W praktyce, wydaje się, że niewielu podatników będzie korzystać z rzeczywistej wersji Aplikacji Podatnika KSeF – przede wszystkim z uwagi na jej podstawowy charakter. Wersja testowa Aplikacji ma jednak, moim zdaniem, zalety jako materiał edukacyjny. Umożliwia ona sporządzanie, a także próbne „wystawianie” i „otrzymywanie” e-faktur w sposób, w jaki one funkcjonują. Użytkownik może także uzyskać generalny ogłód odnośnie do udzielania uprawnień do korzystania z KSeF.

Zalecane jest zaznajomienie się, przynajmniej w podstawowym zakresie, jak z technicznego punktu widzenia wygląda przykładowa e-faktura w formacie XML. Pomocny w tym zakresie jest schemat e-faktury w formie XSD. Rekomendowane jest tutaj posłużenie się programem do wizualizacji plików z tym rozszerzeniem.

Przygotowanie systemu księgowego

W związku z wprowadzeniem KSeF, wszystkie systemy księgowe powinny umożliwiać wystawianie i odbieranie e-faktur zgodnie z nowymi standardami. Kluczową kwestią może się natomiast okazać nie tylko to, czy e-faktura zostanie wystawiona zgodnie z przepisami podatkowymi, ale także to, czy jej treść odpowiada potrzebom konkretnego podatnika. Jest to istotne, zwłaszcza jeśli chodzi o integrację z systemem ERP w danym przedsiębiorstwie. Chodzi m.in. o zagadnienie dodatkowych danych na fakturze (poza wymaganymi przepisami), takich jak numery zamówień, wewnętrzne oznaczenia itp. W jakich polach e-faktury będą one podawane? Czy pozwolą na właściwe powiązanie faktury z innymi dokumentami, którymi posługuje się podatnik?

Kto będzie obsługiwał KSeF

Niezbędna zawniasu jest odpowiedź na pytanie, kto ma posiadać uprawnienie do korzystania z KSeF – czy będzie to jedynie sam podatnik, czy też uprawnienia zostaną dodatkowo przekazane innym osobom, np. pracownikom lub podmiotowi zewnętrznemu takiemu jak biuro rachunkowe. Powiązanym zagadnieniem jest ustalanie sposobów uwierzytelniania się w KSeF przez uprawnione osoby. Wydaje się, że KSeF *de facto* wymusi formalizację i uporządkowanie procesów i zasad fakturowania u niektórych podatników.

Warto zwrócić uwagę, że część podatników – niebędących osobami fizycznymi i nieposiadających kwalifikowanej pieczęci elektronicznej – musi dopełnić określonej formalności przed faktycznym rozpoczęciem korzystania z KSeF. Jest nią złożenie ZAW-FA (zawiadomienie o nadaniu lub odebraniu uprawnień do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur).

Obrót dokumentacji

E-fakturowanie może wpłynąć na sposób przysyłania dokumentów pomiędzy kontrahentami, a także wewnątrz danego podmiotu (np. pomiędzy poszczególnymi działami w firmie). Związane jest to głównie z faktem, że e-faktura jest, w uproszczeniu, wysyłana i otrzymywana automatycznie. W praktyce funkcjonowania przedsiębiorstwa może to nieść daleko idące skutki.

Przykład

U podatnika funkcjonuje praktyka, że pewnych zakupów dokonuje pracownik działu produkcji. Wydatek jest kontrolowany na początku w tym dziale. Stamtąd otrzymana od kontrahenta faktura trafia do działu księgowości – zwykle z podaniem dodatkowych informacji (np. o jaki wydatek chodzi i czym jest on uzasadniony). W ten sposób dział księgowości otrzymuje fakturę przynajmniej wstępnie sprawdzoną merytorycznie.

Funkcjonowanie e-fakturowania, bez odpowiedniego przygotowania, może się wiązać u tego podatnika z komplikacjami. Zauważmy, że e-faktura poprzez KSeF trafia zapewne od razu do działu księgowości, który może nie mieć pełnej merytorycznej wiedzy o charakterze wydatku wskazanego na dokumencie. W związku z tym dział księgowości może być zmuszony do poszukiwania informacji na temat wydatku wskazanego na fakturze.

Odnotujemy, że w rezultacie zmienia się droga przepływu informacji w przedsiębiorstwie. We wskazanej sytuacji być może odpowiednim wyjściem byłoby poproszenie kontrahenta o podawanie dodatkowych informacji na fakturze (np. numerów wewnętrznych, danych pracownika dokonującego zakupu).

Michał Samborski

Podstawa prawna:

Art. 2 ust. 1 pkt 32a, art. 106na ustawy o VAT.

4. Okres przejściowy – KSeF jako rozwiązanie dobrowolne

Dzisiaj KSeF kojarzy się nam już właściwie z rozwiązaniem obowiązkowym, niemniej jednak jego początki były nieco inne. Począwszy od 1 stycznia 2022 r., podatnicy mogli korzystać z tego systemu na zasadzie dobrowolności. Ten etap notabene miał kluczowe znaczenie w kontekście przygotowania rynku, przetestowania wprowadzanych rozwiązań technicznych i zebrania opinii od przedsiębiorców, księgowych oraz dostawców oprogramowania przed ostatecznym wprowadzeniem obliżu korzystania z KSeF.

W okresie dobrowolności podatnicy mogą korzystać z KSeF, ale nie są do tego zobowiązani. Faktury wystawione w systemie mają pełną moc prawną, jednak równolegle można używać faktur papierowych lub elektronicznych w formacie PDF.

Należy zwrócić uwagę, że podatnik, który decyduje się na stosowanie systemu w okresie przejściowym, musi uzyskać zgodę nabywcy na otrzymywanie faktur ustrukturyzowanych w KSeF. Wymóg ten wynika wprost z przepisów ustawy o VAT, które jednocześnie nie zawierają szczegółowych regulacji co do formy takiej zgody, dlatego też przyjmuje się, że może ona zostać wyrażona w dowolny sposób (np. w umowie, ustnie, e-mailowo czy też w ramach odrębnego pisemnego dokumentu).

Korzyści płynące z korzystania z KSeF w okresie przejściowym:

- możliwość testowania integracji z systemami księgowymi,
- automatyczne archiwizowanie faktur w systemie MF,
- wstępne przygotowanie do przyszłego obowiązku,
- możliwość testowania systemu i API.

Karolina Mnich

Podstawa prawna:

Art. 106na ustawy o VAT.

5. Proces wystawienia e-faktury w KSeF

Wraz z wejściem w życie nowelizacji ustawy o VAT KSeF stanie się **zasadniczo jedynym kanałem wprowadzania faktur do obiegu** (od 1 lutego 2026 r. dla dużych przedsiębiorców, a od 1 kwietnia 2026 r. dla pozostałych podatników VAT). Jednocześnie, przesłana do systemu faktura ustrukturyzowana będzie jedyną dopuszczalną i uznawaną w świetle prawa za wystawioną formą faktury (z uwzględnieniem pewnych wyłączeń).

Proces wystawiania faktur w KSeF różni się od tradycyjnych metod fakturowania, ponieważ wymaga spełnienia określonych wymogów technicznych i formalnych. Każda

faktura musi zostać przygotowana zgodnie z obowiązującym schematem, przesłana do systemu i pozytywnie zweryfikowana, zanim zostanie uznana za wystawioną.

Pomimo złożoności procesu wystawiania faktur w KSeF **nie wymaga posiadania specjalnego programu komercyjnego**. Ministerstwo Finansów udostępnia **bezpłatne narzędzia**, które umożliwiają:

- ręczne wystawianie faktur przez **aplikację webową KSeF** (dostępną przez przeglądarkę),
- korzystanie z **aplikacji mobilnej KSeF**,
- integrację z systemami księgowymi przez API – to opcja dla firm korzystających z własnych lub zewnętrznych programów do fakturowania.

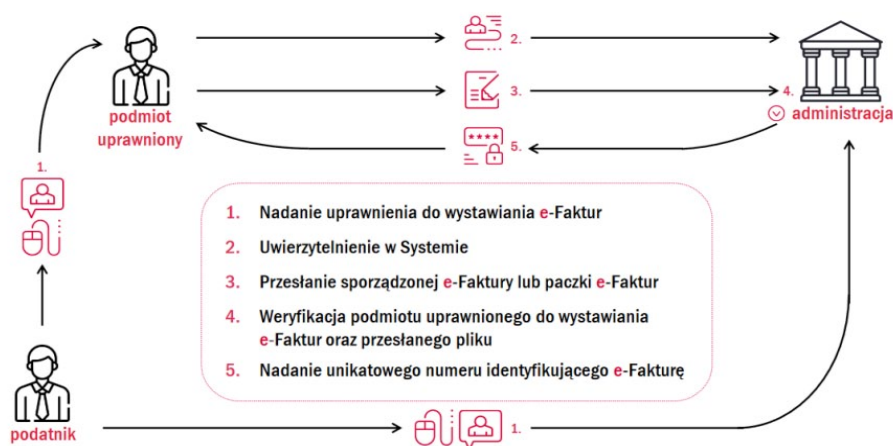
Materiały dostępne są na stronie portalu podatkowego w zakładce „bezpłatne narzędzie KSeF” (<https://ksef.podatki.gov.pl/aplikacja-podatnika-ksef-i-inne-narzedzia/>).

Przed przystąpieniem do wystawiania faktury

Przygotowując się do wystawiania faktur w KSeF, szczególną uwagę warto zwrócić na następujące kwestie:

- a) uprzednie nadanie uprawnień do korzystania z KSeF – jeśli z systemu mają korzystać osoby/podmioty inne niż sam podatnik (kwestie związane z uprawnieniami zostaną omówione w 8 punkcie);
- b) uwierzytelnienie – dotyczy samego podatnika lub osoby/podmiotu przez niego uprawnionego; możliwe przez profil zaufany, e-dowód, certyfikat kwalifikowany, kwalifikowaną pieczęć elektroniczną token lub certyfikat KSeF.

Wystawienie faktur

Infografika przedstawia sposób wystawiania e-faktur. Źródło: Ministerstwo Finansów

Poniżej przedstawimy szczegółowy opis przebiegu procesu fakturowania w KSeF, z uwzględnieniem kolejnych etapów, począwszy od przygotowania danych transakcyjnych aż po nadanie numeru referencyjnego przez system. Wcześniej jednak warto zwrócić uwagę na udostępnioną przez MF grafikę przedstawiającą sposób wystawiania faktur w systemie.

1. Autoryzacja użytkownika w KSeF

Autoryzacja użytkownika to krok, bez którego wystawienie faktury nie będzie możliwe. Jest to proces, który umożliwia dostęp do systemu i wykonywanie w nim wszelkich operacji (takich jak wystawianie, odbieranie i przeglądanie faktur).

System umożliwia autoryzację na jeden z kilku sposobów:

1. Profil zaufany
 - najczęściej używany przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą,
 - bezpłatny i dostępny online.
2. Podpis kwalifikowany
 - może być używany przez osoby fizyczne i prawne,
 - wymaga certyfikatu kwalifikowanego (usługa płatna).
3. Kwalifikowana pieczęć elektroniczna z NIP
 - stosowana głównie przez spółki i inne podmioty niebędące osobami fizycznymi.
4. Token KSeF/Certyfikat KSeF
 - Tokeny dostępne do 31 grudnia 2026 r.
 - Od 1 lutego 2026 r. w systemie funkcjonować będą równolegle tokeny i nowe certyfikaty KSeF,
 - Od 1 stycznia 2027 r. tokeny zostaną całkowicie wycofane i zastąpione certyfikatem KSeF.

Token KSeF	Certyfikat KSeF
Ciąg znaków (klucz dostępu)	Plik cyfrowy (certyfikat X.509)
Generowany w KSeF po zalogowaniu	Wydawany przez KSeF po uwierzytelnieniu
W celu integracji systemów księgowych z KSeF	W celu uwierzytelniania użytkownika
Do końca 2026 r.	2 lata (z możliwością odnowienia)
✗ Wycofywany od 2027 r.	✓ Obowiązkowy od 2027 r.

Osoby nieposiadające konta w KSeF (np. osoby fizyczne lub zagraniczni odbiorcy) będą mogły korzystać z systemu anonimowo (anonimowy dostęp do faktur), co wymagać będzie podania identyfikatora faktury, NIP, kwoty i danych nabywcy.

Autoryzacja w grupie VAT

Na wstępie przypomnijmy, że grupa VAT to nowy rodzaj podatnika wprowadzony w ramach pakietu SLIM VAT 3 (nowelizacji ustawy o podatku od towarów i usług z 2022 roku). Jest to zespół podmiotów, które są ze sobą powiązane finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie (przykładowo spółki należące do jednej grupy kapitałowej). Wprowadzenie tej instytucji miało na celu uproszczenie rozliczeń wewnętrznych, ograniczenie formalności oraz poprawę płynności finansowej w obrębie grup kapitałowych.

Po utworzeniu grupy VAT jej członkowie przestają być odrębnymi podatnikami VAT. Zamiast tego, podatnikiem staje się grupa jako całość, co oznacza, że wszelkie obowiązki związane z rozliczaniem podatku VAT – takie jak składanie deklaracji, prowadzenie ewidencji czy komunikacja z administracją skarbową – przejmuje przedstawiciel grupy VAT, wyznaczony spośród jej członków.

Ciekawym zagadnieniem jest dostęp do systemu przez podmioty, które weszły do grupy VAT i w związku z tym posiadają odrębny NIP. Jak wyjaśniło MF (<https://ksef.podatki.gov.pl/pytania-i-odpowiedzi-ksef/>): (...) *wejście do grupy VAT nie oznacza utraty dostępu do faktur wystawionych lub otrzymanych przed wejściem do grupy VAT. W KSeF, w zakresie grup VAT funkcjonuje rozwiązanie pozwalające na sprawne zarządzanie procesem wystawiania i odbierania faktur przez poszczególnych członków jak i samą grupę VAT.*

Więcej o korzystaniu z KSeF przez rrupy VAT znajdą Państwo w 50 punkcie.

2. Merytoryczne przygotowanie faktury

Na wstępnym etapie przygotowania faktury podatnik, tak jak dotychczas, powinien zadbać o zebranie danych potrzebnych do jej wystawienia. Faktura zwykle tworzona jest w systemie księgowym lub ERP. Wymagana przepisami treść faktury pozostaje zgodna z art. 106e ustawy o VAT. Nie przewiduje się **nowych obowiązkowych pól merytorycznych**, które musiałyby być uzupełniane tylko z powodu wprowadzenia KSeF. Należy zatem zgromadzić i uzgodnić następujące kwestie:

- 1) dane sprzedawcy i nabywcy – NIP, nazwa, adres;
- 2) numer faktury – nadawany przez system księgowy (nie przez KSeF);
- 3) daty – wystawienia, sprzedaży, ewentualnie zapłaty;
- 4) pozycje faktury – nazwa towaru/usługi, ilość, cena jednostkowa, stawka VAT;
- 5) kwoty – netto, VAT, brutto;
- 6) formę i termin płatności – np. przelew 14 dni;
- 7) dodatkowe informacje – np. numer zamówienia, adnotacje, dane odbiorcy.

Co istotne, a na co zwraca uwagę MF, w KSeF nie będzie technicznej możliwości wystawienia faktury bez podania NIP sprzedawcy. Jest to pole wymagane w elemencie Podmiot1 struktury logicznej. Jego wypełnienie ma znaczenie w kontekście samego przygotowania faktury, a także na późniejszych etapach procesu jej wystawiania – uwierzytelnienia i autoryzacji.

Podstawowe elementy składowe faktury pozostają zatem bez zmian. W porównaniu do dotychczasowego procesu fakturowania **zmianie ulegnie natomiast sposób przygotowania i przesyłania faktur** pomiędzy uczestnikami obrotu gospodarczego. W związku z tym podatnicy będą zmuszeni dostosować swoje systemy księgowe i stosowane do tej pory procesy do zmieniających się przepisów, przy jednoczesnym zasadniczym zachowaniu dotychczasowego zakresu merytorycznego treści dokumentów księgowych (w odniesieniu do obowiązkowej treści faktury).

3. Techniczne przygotowanie faktury

Po przygotowaniu danych merytorycznych system przekształci je w plik XML zgodny ze schemą logiczną FA – na razie w wersji (2), a od 1 lutego 2026 r. w wersji (3) udostępnionej przez MF na portalu podatkowym. Można ją znaleźć i zapoznać się z jej treścią pod adresem: ksef.podatki.gov.pl/ksef-na-okres-obligatoryjny/struktura-logiczna-fa-3/.

Poprawność techniczna danych zakłada m.in.: brak niedozwolonych znaków, poprawny format daty (YYYY-MM-DD), liczby z kropką jako separatorem dziesiętnym.

4. Wysyłka faktury do KSeF

Podatnicy będą mogli skorzystać z dwóch rodzajów (trybów) wysyłek:

- 1) wysyłka wsadowa (batchowa) – umożliwia przesyłanie wielu faktur jednocześnie, co ułatwia automatyzację i masowe przetwarzanie dokumentów. Rozwiązanie przeznaczone jest głównie dla dużych firm, wykonujących sporą ilość transakcji.

W przypadku korzystania z metody wsadowej należy pamiętać, że jeśli w paczce znajdzie się choć jedna błędna faktura (odrzucona przez KSeF), **to cała paczka zostanie odrzucona**. System nie wskazuje błędnej faktury. W związku z powyższym faktury wysyłane metodą wsadową powinny zostać dokładnie zweryfikowane przed ich wysłaniem do KSeF.

- 2) wysyłka interaktywna (pojedyncza) – przesyłanie pojedynczych faktur w czasie rzeczywistym. Wysyłka może być realizowana przez aplikację webową, mobilną lub system księgowy. Jest to rozwiązanie odpowiednie dla mniejszych firm lub użytkowników indywidualnych.

Szczegółowe zapisy dotyczące trybów wysyłki (wsadowej i interaktywnej) znajdują się w dokumentacji technicznej API KSeF 2.0.

Warto wskazać, że podatnik może korzystać z obu rozwiązań jednocześnie – np. wysłać część faktur wysyłką wsadową, a część interaktywną. Należy jednak mieć na uwadze, że po tym jak dokumenty trafią za pośrednictwem API lub aplikacji do KSeF, nie są automatycznie uznane za wystawione. Konieczna jest jeszcze ich walidacja.

Wysłanie dokumentów księgowych co do zasady powinno odbywać się na bieżąco. Dopuszcza się jednak wysyłkę do KSeF kolejnego dnia, przy zachowaniu ustawowo

określonych terminów dotyczących wystawiania faktur. Wskazanie w polu P_1 konkretnej daty nie obliguje podatnika do wysłania w tym dniu faktury do KSeF (por. <https://ksef.podatki.gov.pl//pytania-i-odpowiedzi-ksef/>).

Oznacza to, że można przykładowo wystawić fakturę np. z datą 8 sierpnia 2025 r. (P_1), ale przesłać ją do KSeF 9 sierpnia 2025 r., jeśli mieści się to w ustawowym terminie wystawienia faktury (np. do 15. dnia następnego miesiąca). Zgodnie z art. 106na ust. 1 ustawy o VAT **faktura zostaje uznana za wystawioną dopiero w dniu jej przesłania do KSeF**, Oznacza to, że w podanym przykładzie faktura zostanie uznana za wystawioną w dniu 9 sierpnia 2025 r., gdyż wtedy została wysłana do systemu i otrzymała swój unikatowy numer identyfikacyjny. W kontekście ustalenia daty wystawienia faktury w KSeF bez znaczenia pozostaje data wpisana przez podatnika w polu P_1 (deklarowana data wystawienia faktury).

5. Walidacja

KSeF pełni funkcję strażnika poprawności faktur. Każdy dokument księgowy przesłany do systemu przechodzi przez automatyczną bramkę walidacyjną, gdzie zostaje poddany weryfikacji pod kątem zgodności zarówno z formatem XML, jak i schemą. Dodatkowo sprawdzana jest poprawność merytoryczna faktury, ale jedynie na podstawowym poziomie, tj. poprzez sprawdzenie, czy wypełnione zostały wszystkie wymagane pola. System nie weryfikuje natomiast prawidłowości elementów składowych treści faktury – system zaakceptuje fakturę w przypadku wprowadzenia błędnych danych nabywcy (nazwy, adresu lub NIP) czy też niewłaściwej ilości, ceny towaru. Innymi słowy, system nie weryfikuje zgodności faktury z rzeczywistym przebiegiem transakcji, którą dokumentuje.

Jedynie te faktury, które przejdą etap walidacji, otrzymają indywidualny numer referencyjny i uznawane są za wystawione. Dokumenty odrzucone przez system jako niepoprawnie wystawione traktowane są jako nieistniejące – nie zostają wprowadzone do obrotu.

Proces przebiegu walidacji faktury w KSeF

Odrzucenie faktury przez system może nastąpić jedynie z powodu niezgodności struktury pliku ze wzorem logicznym lub z powodu wprowadzania jej do systemu przez osobę nieuprawnioną. W związku z tym, że faktura, która została odrzucona, nie jest uznawana za wystawioną, nie jest możliwe wystawienie do niej korekty bądź też jej anulowanie. Jak wskazuje MF: (...) *w przypadku odrzucenia faktury przez system do decyzji podatnika należy, czy będzie chciał ją poprawić i wysłać ponownie do KSeF* (por. <https://ksef.podatki.gov.pl/pytania-i-odpowiedzi-ksef/>).

6. Nadanie numeru referencyjnego

Przesłana i zaakceptowana przez system faktura otrzymuje unikalny numer identyfikacyjny – jest to kluczowy moment w całym procesie fakturowania. Data nadania numeru jest bowiem uznawana za datę otrzymania faktury przez nabywcę (dla podmiotów z NIP). W przypadku faktur offline lub wystawianych na rzecz konsumentów – data otrzymania to data faktycznego przekazania dokumentu.

Numer referencyjny KSeF to unikalny identyfikator faktury nadawany automatycznie przez system KSeF po jej pozytywnej weryfikacji. Jest on widoczny tylko w systemie KSeF – nie musi być umieszczany na samej fakturze.

Należy pamiętać, że numer KSeF nie zastępuje numeru faktury. Podatnik nadal musi nadać fakturze swój własny numer (np. FV/07/2025/001), zgodny z zasadami numeracji dokumentów. Numer KSeF to dodatkowe oznaczenie służące do identyfikacji dokumentu w systemie.

Co ważne, po tym, jak system nada fakturze numer KSeF nie jest możliwa zmiana danych jej treści. Na tym etapie modyfikacje mogą być wprowadzane wyłącznie poprzez wystawienia faktury korygującej.

Udostępnienie faktury nabywcy

Odbiorca faktury nie dostaje automatycznej informacji z KSeF, że jakiś podmiot wystawił dla niego fakturę. Taką funkcję można jednak wprowadzić na poziomie wykorzystywanego programu finansowo-księgowego. Zarówno wystawione, jak i otrzymane faktury będą dostępne w narzędziu, które zostanie udostępnione przez Ministerstwo Finansów.

Dla podatników VAT faktury będą dostępne wyłącznie w KSeF.

Dla konsumentów i podmiotów bez NIP faktury mogą być przekazane poza systemem (np. e-mailem), ale muszą być oznaczone kodem QR umożliwiającym weryfikację w KSeF.

Tryby wystawiania faktur w KSeF

Na zakończenie warto wskazać, że po wejściu obowiązkowego KSeF proces wystawiania faktur będzie realizowany w **trzech** następujących **trybach**, co ma na celu zapewnienie elastyczności i ciągłości prowadzenia działalności:

1. bezpośrednio w KSeF (tryb online)

Faktura jest wystawiana i natychmiast przesyłana do KSeF – jest to domyślny i zalecany tryb działania.

2. w trybie offline²⁴ – poza systemem, z obowiązkiem jej dosłania do systemu.

Tryb przewidziany dla sytuacji, kiedy wystawienie faktury online nie jest możliwe np. ze względu na brak dostępu do Internetu. Faktura jest wówczas wystawiana lokalnie i **musi zostać przesłana do KSeF najpóźniej następnego dnia roboczego**.

3. w czasie awarii systemu – z późniejszym przesłaniem po ustaniu awarii

Gdy system KSeF jest niedostępny z winy MF (np. awaria serwera, prace serwisowe) ustawodawca przewiduje możliwość lokalnego wystawienia faktury **z obowiązkiem jej przesłania do KSeF w terminie 7 dni roboczych od dnia zakończenia awarii, wskazanego w komunikacie o jej zakończeniu**.

O awariach i czasie ich trwania MF będzie informować poprzez wydawanie stosownych komunikatów.

Karolina Mnich

Podstawa prawna:

Art. 2 pkt 47, art. 106e ustawy o VAT.

Art. 106nf ust. 1 i 4, art. 106nda, art. 106ga ust. 2 pkt 4 nowelizacji KSeF 2.0.

§ 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 27 grudnia 2021 r. w sprawie korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur (Dz.U. poz. 2481 ze zm.).

6. Data wystawienia a data przesłania faktury do KSeF

W kontekście Krajowego Systemu e-Faktur data wystawienia faktury ma kluczowe znaczenie i różni się od zasad przewidzianych dla tradycyjnej formy fakturowania, gdzie datą wystawienia faktury jest ta wskazana w treści dokumentu księgowego.

Ma to znaczenie i może wpływać na takie kwestie, jak:

- moment powstania obowiązku podatkowego (np. dla VAT),
- terminy płatności (jeśli są powiązane z datą wystawienia),
- kursy walutowe stosowane do przeliczeń,
- rozpoznanie przychodu,
- stosowanie ulgi za złe długi.

Przepisy regulujące kwestie związane z KSeF wskazują, że fakturę ustrukturyzowaną uznaje się za **wystawioną w dniu jej przesłania** do systemu. Nie jest zatem ważna data wpisana na fakturze przez podatnika w polu P_1. Oznacza to, że jeśli faktura została sporządzona np. 5 sierpnia, ale przesłana do KSeF dopiero 6 sierpnia, to **oficjalną datą wystawienia** jest 6 sierpnia.

„KSeF 2026 Praktyczny przewodnik – wskazówki, przykłady, schematy” to publikacja, której celem jest rzetelne i kompleksowe przygotowanie przedsiębiorców, księgowych oraz doradców podatkowych do nadchodzącego obowiązku stosowania Krajowego Systemu e-Faktur. W obliczu istotnych zmian legislacyjnych, jakie niesie ze sobą powszechne wprowadzenie e-fakturowania, odpowiednia wiedza i właściwe przygotowanie stają się warunkiem sprawnego funkcjonowania każdej organizacji.

Książka w sposób usystematyzowany omawia wszystkie kluczowe zagadnienia związane z KSeF. Od podstawowych informacji na temat jego istoty i funkcji, przez etapy wdrożenia i okres przejściowy, aż po szczegółowe wyjaśnienia procedur wystawiania, przesyłania i przechowywania e-faktur. Autor szczegółowo przedstawia zasady nadawania uprawnień, obowiązki informacyjne (w tym ZAW-FA), procedury uwierzytelniania, jak również kwestie związane z fakturowaniem transakcji krajowych i zagranicznych.

Publikacja uwzględnia również praktyczne aspekty korzystania z KSeF w niestandardowych sytuacjach, takich jak faktury konsumenckie, samoidentyfikacja nabywcy, podmioty zwolnione z VAT, fakturowanie jednostek wewnętrznych czy wystawianie faktur przez przedstawiciela podatkowego. Szczególny nacisk położono na kwestie rozliczeń VAT, trybów awaryjnych, korekt oraz potencjalnych sankcji za niedopełnienie obowiązków wynikających z przepisów.

Publikację polecają:

PORTALFK.PL
SERWIS DLA KSIĘGOWYCH

 portalvat.pl
VAT DLA PROFESJONALISTÓW

Partner publikacji:

 SUBTENNO
GROUP

Dotęć do nas!

facebook.com/PortalFK

linkedin.com/company/portal-fk

instagram.com/portal_fk

tiktok.com/@portalfk

Publikacje i prenumerata wydawnictw:
tel.: 22 518 29 29 • faks: 22 617 60 10
e-mail: cok@wip.pl

Cena: 119,00 zł brutto

UOM275